

Beleidsplan Diaconie 2015-2018

van de Protestantse Gemeente Schagen e.o.

Voorwoord.

De diaconie is binnen de kerkelijke orde een apart rechtspersoon.

Dit beleidsplan is opgesteld om uitdrukking te geven aan waar de diaconie voor staat en waar het naar toe wil. Het uitgangspunt voor de taken waar zij voorstaat, is gelegen in de Griekse woorden *diakoneo* (dienen, bedienen), *diakonia* (dienstbetoon, bediening) en *diakonos* (dienaar). Duidelijk is de dienende taak binnen de kerk. Uitgaande wat in de evangeliën beschreven is zien we dat bij Jezus de verkondiging en het dienen beide voorkomen.

De diaconie wil uiting geven aan de woorden uit:

- Mattheus 25:

35 Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op,

36 ik was naakt, en jullie kleedden mij. Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe.

- Lucas 10:

30 Toen vertelde Jezus hem het volgende: 'Er was eens iemand die van Jeruzalem naar Jericho reisde en onderweg werd overvallen door rovers, die hem zijn kleren uittrokken, hem mishandelden en hem daarna halfdood achterlieten. ... 33 Een Samaritaan echter, die op reis was, kreeg medelijden toen hij hem zag liggen. 34 Hij ging naar de gewonde man toe, goot olie en wijn over zijn wonden en verbond ze. Hij zette hem op zijn eigen rijdier en bracht hem naar een logement, waar hij voor hem zorgde. 35 De volgende morgen gaf hij twee denarie aan de eigenaar en zei: "Zorg voor hem, en als u meer kosten moet maken, zal ik u die op mijn terugreis vergoeden."

In Handelingen der Apostelen zien we dat diaken worden aangesteld:

1 Toen het aantal leerlingen toenam, ontstond er op een gegeven moment ontevredenheid bij de Griekstaligen, die de Arameessprekenden verweten dat de weduwen uit hun groep bij de dagelijkse ondersteuning werden achtergesteld. 2 Daarop riepen de twaalf apostelen de voltallige gemeenschap van leerlingen bijeen en zeiden: 'Het is niet goed dat wij de zorg dragen voor de gemeenschappelijke maaltijden, want daardoor verwaarlozen we de verkondiging van Gods woord. 3 Kies daarom, broeders en zusters, uit uw midden zeven wijze mannen die goed bekendstaan en vervuld zijn van de heilige Geest. Aan hen zullen we deze taak opdragen, 4 terwijl wij ons zullen wijden aan het gebed en aan de verkondiging van het woord van God.'

Uitgangspunten.

Uit deze woorden uit het evangelie kunnen twee kernbegrippen gedestilleerd worden:

barmhartigheid en gerechtigheid, waarop de diaconie haar beleid heeft gevestigd. Barmhartigheid moet leiden tot gerechtigheid, dit betekent: dat de hulpbehoevende mens recht wordt gedaan, zodat hij weer volledig vrij kan zijn. Hierbij is de wederkerigheid belangrijk, dit betekent dat elk mens gelijkwaardig is met de ander. Om adequate hulp te bieden dient de diaconie daadvaardig te zijn. Dit betekent ook dat de hulp die gegeven wordt onbaatzuchtig is en niet openbaar. Verder blijkt dat het begrip diaconaat breed wordt opgevat: het betreft ook taken die ook als pastoraal gezien kunnen worden. Het Diaconaat wordt ook breed gezien in de zin dat we zowel diaconaat willen bedrijven binnen onze eigen kerkgemeente, in de samenleving rondom onze kerkgemeente en ook wereldwijd. De diaconie wil staan midden in de samenleving, plaatselijk en mondiaal, samen gevat in één begrip KIDS (kerk in de samenleving).

Lutzen Miedema stelt dat de diaconie principieel in het centrum van de kerk staat: zonder diaconie geen kerk. Dit lijkt er op dat de diaconie een heel andere positie in neemt dan veelal nog in de praktijk van de kerk het geval is, en daarmee is diaconaat een taak van de gehele gemeente. Hierbij geven de diakenen leiding aan de gemeenteleden om hun taak zo goed mogelijk uit te voeren.

Werkwijze.

De diaconie streeft erna om het minimale aantal ambtsdragers van acht in stand te houden. Het college vergadert minimaal zes keer per jaar. Incidenteel kan er een extra vergadering (bijeenkomst) belegd

worden over één speciaal onderwerp.

Op de eerste vergadering in het nieuwe seizoen worden de werkzaamheden van het afgelopen jaar aan de hand van het beleidsplan geëvalueerd en worden de doelstellingen voor het nieuwe jaar vastgelegd. Op de eerste vergadering van het jaar zal de jaarrekening besproken worden; op de één na laatste vergadering van het jaar de begroting. Tevens zal de kerkelijk werker meerdere malen per jaar de diaconie ondersteunen.

Naast de gebruikelijke agendapunten bevatten de vergaderingen een aantal vaste onderdelen. Deze onderdelen zijn 'pro memori' bedoeld en de verantwoordelijke diaken kan relevante informatie of algemene ontwikkelingen weergeven. Dit betreft de volgende agendapunten:

- verslag maatschappelijk werk, waarbij herkenbare en persoonlijke gevallen niet besproken worden.
- ZWO.
- Jeugdwerk.
- Ouderenbezoekgroep.

Financieel Beleid en Beheer.

De opbrengsten uit de kerkelijke goederen en de collectes zijn uitsluitend bestemd voor de uitvoering van de diaconale taken zoals genoemd in dit beleidsplan. Er is dus een scheiding tussen de gelden van de diaconie en die van de kerk. Voor het beheer van de goederen laat de diaconie zich ondersteunen wat betreft de onroerende zaken door de rentmeesters van het Kantoor Kerkelijke Goederen in Amersfoort en voor de beleggingen door de accountmanager van de bank.

De diaconie heeft een penningmeester aangesteld buiten de diaconie. De penningmeester heeft een tekenbevoegdheid tot 5000,00 euro Uitgaven die niet onder de normale uitgaven vallen, bloemengroet etc. zullen door de meerderheid van de diaconie goedgekeurd dienen te worden. Deze komt twee keer per jaar verslag doen van de begroting en de financiën. De diaconie zal een à twee keer per jaar vergaderen over de bestemming van giften aan goede doelen. Wat betreft de giften heeft de diaconie als beleid om doelen te steunen in de nabije omgeving en doelen met betrekking tot kinderen.

Dit geldt ook voor het herfinancieren van vrijgekomen beleggingen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het Protestants Diaconaal Krediet Nederland. Op deze manier beleggen we ons geld weliswaar tegen een lager rentetarief, maar steunen we diaconale projecten binnen Nederland. Hier is bewust voor gekozen en niet bijvoorbeeld voor andere opties, zoals het aantrekken van nieuwe gronden

De onroerende goederen omvatten los agrarisch land met een totaaloppervlakte van 39 hectare. Deze landerijen liggen tamelijk verspreid van Eenigenburg tot de Keins, verdeeld over 13 kavels. Deze kavels worden verpacht aan 14 pachters, waarvan er 3 onder een geliberaliseerd pachtcontract zijn ondergebracht. De overige zijn allen reguliere pachters (status Schouw 2013). Indien reguliere pachters hun pacht opzeggen, zal het land onder geliberaliseerd pachtcontract opnieuw worden verpacht. Het beleid is om het huidige landoppervlak op het bestaande niveau te houden, ook vanwege mogelijke historische erfbedingen op de landerijen. De diaconie houdt de mogelijkheid open om op incidentele basis landerijen te concentreren of uit te breiden middels landruil of aankoop. Hierin wordt geen proactief beleid gevoerd.

De diaconie is verantwoordelijk voor het uitbetalen van 0.3 FTE van de aanstelling van de kerkelijk werker. Dit geschiedt sinds 2008; voor die tijd werd er voor 50% van het salaris bijgedragen. In 2008 is, wegens de ziekte van toenmalig Ds. Leijdekkers, de aanstelling van de kerkelijk werker uitgebreid met een groot aantal taken en werd de bijdrage van de PGS aan het salaris van de kerkelijk werker navenant groter. Om de financiële afhandeling eenvoudig te houden is er voor gekozen om de betaling van het salaris in zijn geheel te laten lopen via de PGS. Tijdens de vergadering van augustus 2011 is uitgesproken dat de diaconie, voor de toekomst, deze bijdrage van 0.3 FTE zal blijven voldoen – in ieder geval voor zolang de huidige kerkelijk werker bij onze gemeente verbonden zal zijn. Bij vertrek van de huidige kerkelijk werker ontstaat er een nieuwe situatie en zal opnieuw gekeken moeten worden hoe de diaconie met de bijdrage van 0.3 FTE zal omgaan. Vooralnog is vertrek niet aan de orde.

Het schouwen van de pachtgronden wordt door de diaconie uitgevoerd om de staat van het bezit en de aanwending ervan te controleren en om de relatie met de pachters te onderhouden. De schouw gebeurt eens in de drie jaar, bij voorkeur in de maand Juni. De schouw wordt uitgevoerd door de penningmeester, de rentmeester van bureau kerkelijke goederen en ten minste een diaconie lid. Eerstvolgende schouw staat gepland in 2016.

Taken met bijbehorend beleid.

De taken met het daarbij behorende beleid van de diaconie zijn:

1. *Erediensten.*

De functie van de diaken in de eredienst behelzen de dienst aan de tafel en de inzameling van de gaven. Indien er een collecte is met een bijzonder doel zal de diaken hiervoor in de dienst en in het mededelingenblad de zondag ervoor speciale aandacht vragen. Speciale aandacht verdient de afkondiging voor wie de bloemengroet bestemd is. Dit dient voor de dienst bij de dominee aangegeven te worden. Ook is er een diaken aanwezig tijdens de maandelijkse diensten in Eenigenburg..

De diaconie is eindverantwoordelijk voor een ordelijk verloop van de HA diensten.

2 *Informatieverstrekking, voorlichting aan de gemeente.*

De intentie is om een diaconale gemeenteavond één keer per twee jaar te houden.

De diaconie zal in 2015 een aanvang nemen met het vullen van het diaconale gedeelte van de internetsite van de PKN Schagen. Ook zal de diaconie zoveel mogelijk gebruik gaan maken van de sociale media. Bijzondere collectes zullen extra aandacht krijgen zowel weken daarvoor als tijdens de dienst. Ook zal er een terugkoppeling plaatsvinden. Ook zal van bijzondere collectes een verslag in het kerkblad worden verzorgd,

Verder vindt er rapportage plaats aan het moderamen en de kerkenraad. Ook van het financiële beheer doet de diaconie verslag in de kerkenraad en is zij verantwoording schuldig aan de gemeente.

3 *Beheer en verdeling van de aan de diaconie toevertrouwde gelden en bezittingen.*

Het financieel beleid valt onder een apart kopje elders in dit document.

4 *Kerk in Actie Interactief.*

In 2013 zijn we een verplichting aangegaan inzake de Glind. (Rudolf Stichting) dit loopt tot eind 2015. Het streven is dat de gemeente 1/3 van het bedrag zal leveren (collectes etc.) en 2/3 door de diaconie zal worden afgedragen. De diaconie staat wel garant voor het gehele bedrag. Eind 2015 zal er besloten worden of we ermee doorgaan of dat er een ander doel zal worden uitgekozen.

5 *Contact met moderamen en de wijkouderlingen.*

Er is een afgevaardigde van de diaconie in het moderamen

6 *Aandacht voor langdurig zieken, gehandicapten en bejaarden.*

Dit geschiedt in vele vormen. Via de ouderenbezoekgroep die tweejaarlijks een attentie brengt rond de verjaardag en met kerst. Vanuit de diaconie is er op dit moment één afgevaardigde. Ook via de zondagse bloemengroet wordt de aandacht geleverd. Deze zijn niet alleen bestemd voor zieken en ouderen, maar voor de gehele gemeente, om verschillende redenen (dus ook aangename). Deze bloemen kan door een gemeentelid worden gebracht. In ieder geval staat de eerste diaken borg voor de bloemengroet. Een lid van de diaconie houdt toezicht op de organisatie van de bloemengroet. Tevens draagt de diaconie voor 0.3 fte bij aan het salaris van de kerkelijk werker, welke specifieke diaconale taken voor deze doelgroep verricht. Het beleid van de kerkelijk werker wordt in een apart kopje uitgelicht. Na een inventarisatie zal in 2015 bekeken worden of we als diaconie seniorenmiddagen zullen organiseren. Sinds 2012 worden de mantelzorgers op de mantelzorgzaterdag in het zonnetje gezet dmv een attentie, die de gemeenteleden zelf kunnen meenemen naar een mantelzorger.

7 *Aandacht voor jeugd en jongeren.*

De diaconie heeft hiervoor een speciale jeugddiaken en geeft financiële ondersteuning. Een van de belangrijkste taken van de jeugddiaken, samen met de jeugdouderling, is de organisatorische verantwoordelijkheid voor het jeugd- en jongerenwerk, zoals het beleggen van overleggen, coördinatie en communicatie met de kerkenraad. Zij willen zoveel mogelijk ten dienst staan van de jeugdvrijwilligers, die het praktische werk uitvoeren. De groep 12+ behoeft daarbij bijzondere aandacht. Daarnaast wil de jeugddiaken op incidentele basis het jeugdwerk een diaconaal project aanbieden.

Jaarlijks maakt groep 8 van basisschool De Wegwijzer een uitje naar Amsterdam op kosten van de diaconie. De kerkelijk werker neemt hierin het voortouw. Mogelijk wordt dit uitgebreid door deelname van basisschool De Ark aan dit uitje; overleg hieromtrent vindt nog plaats tussen de kerkelijk werker en De Ark.

8 *Aandacht voor mensen in financiële moeilijkheden, maatschappelijk werk.*

Vanuit de pastorale bezoeken kan de diaconie gewezen worden op noodgevallen waarin ondersteuning gewenst is. Het maatschappelijk werk wordt uitgevoerd in samenwerking met Caritas van RK-parochie en de afdeling sociale zaken van de burgerlijke gemeente. Zij werken uitstekend samen in het Noodfonds, welke instelling een snelle hulpverlening mogelijk maakt. Aanpassingen en/of verbeteringen zijn niet aan de orde. Wel zal er altijd een afgevaardigde zijn vanuit de diaconie. In het kader van de WMO per 2 januari 2015 zal bekeken worden of diaconie hierin ook nog een rol dient te spelen.

9 *Aandacht voor armen, vluchtelingen, slachtoffers van rampen en geweld, onderdrukten over de*

gehele wereld.

De intentie is om (financiële) ondersteuning te bieden niet alleen aan leden van onze kerkgemeente, maar ook daarbuiten. Dit kan bijvoorbeeld d.m.v. een extra deurcollecte. Ook moet onze hulp aan stichting Roemenië en andere stichtingen in dit licht worden gezien.

10 Samenwerken met andere kerken in casu de doopsgezinde en katholieke kerk in Schagen.

Hier is nog niet echt vorm aangegeven, behalve de samenwerking met Caritas in het Noodfonds (hierboven omschreven) en in het Bregman-fonds. Het Bregman-fonds ooit opgericht door de familie Bregman heeft tot doel de armen van de gemeente Schagen te ondersteunen. Om het beheer betrouwbaar uit te voeren is hiervoor het bestuur van de oorspronkelijke Hervormde- (lees protestantse kerk) en Katholieke Kerk benaderd. In de stichtingsacte is vastgelegd dat in het bestuur dan ook de beide kerkgenootschappen vertegenwoordigd dienen te zijn. Momenteel wordt het secretariaat/penningmeesterschap door een lid van het college van diakenen uitgevoerd. Het is niet noodzakelijk dat de bestuursleden deel uitmaken van de diaconie en/of caritas. Jaarlijks wordt aan een afvaardiging van de protestante- en katholieke kerk financiële verantwoording afgelegd en de bedragen bekend gemaakt die beide genootschappen mogen aanwenden t.b.v. de algemene maatschappelijke zorg binnen de gemeente Schagen. Dit in nauw overleg met de sociale dienst van de gemeente.

Daar de burgerlijke gemeente Schagen is uitgebreid speelt bij de diaconie de gedachte om kennis te maken en op termijn misschien samen te werken met de geïncorporeerde gemeentes per 2015.

11 Begeleiding van Vluchtelingen/Allochtonen.

Vanwege de sluiting van het asielzoekerscentrum staat dit op een laag pitje. Zodra er een nieuw asielzoekerscentrum in Schagen komt, zal nieuw beleid ontwikkeld moeten worden.

12 Contact met Amnesty International en de Voedselbank in Kop van Noord.

Voor beide instanties is er een contactpersoon binnen de diaconie. Een a twee keer per jaar (Kerst/Pasen) wordt Amnesty de mogelijkheid gegeven om een kraam op te zetten en na afloop van de dienst met de gemeenteleden te praten. Amnesty heeft tijdens de Westfriese markten een eigen stand in de kerk. In 2014 heeft er een werkbezoek plaatsgevonden aan de Voedselbank en er zal de nodige info aan de gemeente worden verstrekt. Er zal met de collectes voor de Voedselbank meer info worden geleverd en mensen zullen worden gevraagd om producten te doneren.

Beleid diaconaal werk Kerkelijk Werker.

De diaconie acht de diaconale werkzaamheden van de kerkelijk werker van groot belang. Zoals eerder aangegeven in het beleidsplan, zijn de diaconale werkzaamheden gebaseerd op basis van barmhartigheid en wederkerigheid. In het kader van de barmhartigheid (Mattheüs 25: 31-46) zien wij een groot aantal werkzaamheden van de kerkelijk werker als diaconaal. Deze werkzaamheden bestaan, onder meer, uit:

- Ondersteuning van de diaconieleden in zijn en haar werkzaamheden. Dit geschiedt d.m.v. ondersteuning van verschillende literatuur. De wens is dat de kerkelijk werker 3 á 4 diaconievergaderingen per jaar bijwoont.
- Ondersteuning van de ouderenbezoekgroep eens per jaar.
- De kerkelijk werker is betrokken bij verschillende werk- en praatgroepen.

Al enige jaren leidt de kerkelijk werker de rouwverwerkingsgroep. Hierin komen zowel gemeente- als niet-gemeenteleden meerdere keren per jaar samen die in het nabije verleden een dierbare verloren zijn. Ieder jaar, indien nodig, start er weer een nieuwe groep.

De kerkelijk werker is ook betrokken bij de werkgroep rondom eenzaamheidspreventie. In deze werkgroep werken verschillende instanties samen: Wonen Plus Welzijn, Woonzorggroep Samen, de kerken, gemeente Schagen, GGD Hollands Noorden, GGZ Noord Holland Noord, Eveen Thuiszorg, Omring Thuiszorg en de ouderenbonden. De kerkelijk werker is de vertegenwoordiger van PG Schagen. In het verleden zijn er verschillende symposia georganiseerd. Doel van deze werkgroep is om ook in de toekomst met enige regelmaat soortgelijke symposia te organiseren. De wens van de diaconie is om dit in de toekomst ook financieel te ondersteunen. De kerkelijk werker ondersteunt ook personeelsleden van bovenstaande instanties met ditzelfde thema.

In de komende jaren hoopt de kerkelijk werker, in samenwerking met diaconie- en andere gemeenteleden, een plan op te zetten rondom de zieken en (langdurig) gehandicapten in onze gemeente. Doel van deze werkgroep is o.a. te onderzoeken in hoeverre ziekenzalving wenselijk is in onze gemeente en hoe dit vorm gegeven kan worden en hoe zieken betrokken kunnen worden bij de zondagse viering.

- Naast deze werkzaamheden doet de kerkelijk werker veelvuldig pastoraal en diaconaal bezoekwerk in onze gemeente. Ouderen- en ziekenzorg staan hierin voorop. Dit is zeer wenselijk en ook noodzakelijk, aangezien onze gemeente voor 20% bestaat uit 75-plussers. Ook zijn er in Schagen

verschillende verpleeg- en zorgcentra, te weten: het Verpleeghuis Magnushof, Zorgcentrum De Bron en Woonzorgcomplex De Caegstate. Schagen functioneert namelijk als een regiofunctie die rond de 50.000 inwoners bedient. Ouderen kiezen er vaak voor om in Schagen de laatste levensdagen door te brengen. Ook is de kerkelijk werker actief binnen de gehandicaptenzorg. Ook hierin opereert Schagen als regiofunctie. Er zijn verschillende begeleid-wonen projecten, zowel voor ouderen als gehandicapten, waardoor mensen van buitenaf naar de gemeente Schagen komen. Hierdoor wordt er ook een extra beroep gedaan op de kerk. Daarnaast is de kerkelijk werker ook verbonden met de GGZ, waardoor zij ook psychiatrische patiënten die lid zijn van de kerk, bijstaat. Goed contact tussen al deze instanties en onze gemeente is dan ook een pre.

- . het toerusten van ambtsdragers (diakenen en bezoekmedewerkers) gaat binnenkort gebeuren
- . organiseren van kerstbijeenkomsten en inloopochtenden voor iedereen in de gemeente en daarbuiten

Uit deze lijst van werkzaamheden komt duidelijk naar voren dat de diaconale werkzaamheden van de kerkelijk werker zowel binnen de PG gemeente plaatsvinden als wel zich uitstrekken tot de gemeente Schagen en daarbuiten. De kerkelijk werker levert dan ook een belangrijke bijdrage aan onze wens om een open kerkgemeenschap te zijn met ruim aandacht naar de zwakken van de samenleving in zowel onze eigen kerkgemeente als daarbuiten.

Aldus vastgesteld:

Wieb Koedijk (voorzitter)

Bote Nieuwland (secretaris)

Ger Dekker (penningmeester)

Geraadpleegde literatuur:

Crijns, Hub e.a. *Barmhartigheid en gerechtigheid, Handboek diaconiewetenschap*, Kampen 2005
Den Hertog, G.C. en Noordegraaf, A., *Dienen en delen. Basisboek diaconaat*, Zoetermeer 2009
Miedema, Lutzen. *Nieuw diaconaat, gids voor diakenen en diaconale vrijwilligers*, Zoetermeer 2008